

«ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ»

Ректори Муассисаи давлатии
таълимии «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»,
доктори илмҳои иқтисодӣ,
профессор Курбонзода М.Р.
соли 2026

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

**ба диссертатсияи Бедилзода Ҳусайн Кабут дар мавзӯи «Манфиатҳои
миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва стратегияҳои мутобиқсозӣ ба
муҳити геополитикии минтақа», барои дарёфти дараҷаи илмии доктори
илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.4 Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои
байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ**

**Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи
ихтисоси илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии Бедилзода Ҳусайн Кабут ба
омӯзиши масъалаҳои манфиатҳои миллӣ, давлатдорӣ миллӣ, сиёсати
хориҷӣ, равандҳои геополитикии Осиёи Марказӣ, рақобати қудратҳо,
ҳамгироии минтақавӣ ва таъмини амният бахшида шудааст. Ҳамаи ин
масъалаҳо ба самтҳои асосии ихтисоси 5.6.4 Проблемаҳои сиёсии
муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ дохил
мешаванд.**

**Мазмуни панҷ боби диссертатсия ба номи мавзӯ ва вазифаҳои
гузошташуда мувофиқ мебошад. Таҳқиқ аз ҷанбаҳои назариявӣ
методологии манфиатҳои миллӣ оғоз шуда, сипас ба ҷойгоҳи давлати
миллӣ дар низоми байналмилалӣ, сиёсати хориҷии Тоҷикистон,
манфиатҳои кишварҳои Осиёи Марказӣ ва тавозуни муносибатҳо бо
қудратҳои беруна меғузарад. Чунин пайдарпай мантиқи илмӣ корро
таъмин менамояд.**

Мубрамии мавзуй таҳқиқот. Осиёи Марказӣ дар марҳалаи кунунӣ зери таъсири тағйироти амиқи низоми байналмилалӣ қарор дорад. Афзоиши рақобати геополитикӣ, тағйирёбии занҷираҳои нақлиётӣ ва иқтисодӣ, таҳдидҳои фаромиллӣ, масъалаҳои обу энергетика, амнияти сарҳадӣ, тағйирёбии иқлим ва таъсири технологияҳои иттилоотӣ ба давлатҳои минтақа зарурати бознигари пайвастаи афзалиятҳои миллиро пеш мегузорад.

Мубрамии диссертатсия аз он бармеояд, ки давлатҳои Осиёи Марказӣ бояд, аз як тараф, соҳибхитиёрӣ, хувият ва суботи дохилии худро ҳифз намоянд ва, аз тарафи дигар, дар низоми вобастагии мутақобилаи байналмилалӣ, бозорҳои ҷаҳонӣ ва форматҳои бисёрҷониба фаъол бошанд. Ҷустуҷӯи тавозун байни ин ду вазифа масъалаи марказии таҳқиқоти муосири сиёсӣ мебошад.

Барои Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи мазкур бо амнияти сарҳади давлатӣ, вазъи Афғонистон, истифодаи захираҳои обию энергетикӣ, муҳоҷирати меҳнатӣ, рушди иқтисодӣ, дипломатияи чандсамта ва ҳифзи арзишҳои миллӣ пайваст мебошад. Аз ин рӯ, кори пешниҳодшуда ҳам аз ҷиҳати илмӣ ва ҳам аз ҷиҳати манфиатҳои амалии давлат аҳаммияти баланд дорад.

Дарачаи асоснокии натиҷаҳо, хулосаҳо ва пешниҳодҳо. Натиҷаҳои диссертатсия ба таҳлили доираи васеи назарияҳои муносибатҳои байналмилалӣ ва сиёсатшиносӣ, санадҳои расмӣ ва стратегӣ, осори муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ асос ёфтаанд. Муаллиф назарияҳои реализм, неореализм, либерализм, неолиберализм ва конструктивизмро барои шарҳи ҷанбаҳои гуногуни манфиатҳои миллӣ истифода намуда, равиши ҳамгироро интихоб кардааст.

Методҳои системавӣ, сохторӣ, муқоисавӣ, функционалӣ, таҳлили муҳтаво ва пешбини геополитикӣ барои ҳалли вазифаҳои таҳқиқ муносиб мебошанд. Хулосаҳои асосӣ аз муҳтавои бобҳо баромада, бо натиҷаҳои таҳлили назариявӣ ва сиёсӣ мувофиқат мекунанд.

Эътимоднокии кор инчунин тавассути мувофиқати мақсад, вазифаҳо, наwgониҳо ва нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда таъмин гардидааст.

Рӯйхати адабиёти истифодашуда 330 номгӯи санад, китоб, мақола ва манбаи электрониро дар бар мегирад. Фарогирии чунин базаи манбаъшиносӣ барои баррасии масъалаи бисёрҷабҳаи манфиатҳои миллӣ ва геополитикаи минтақа мусоидат кардааст.

Наwgонии илмӣ ва нуктаҳои асосии таҳқиқот. Навгонии илмии диссертатсия дар он ифода меёбад, ки дар доираи як таҳқиқоти маҷмӯӣ манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ, асосҳои назариявии онҳо ва стратегияҳои мутобиқшавӣ ба муҳити геополитикии минтақа баррасӣ шудаанд. Муаллиф робитаи байни давлатдории миллӣ, ҳувият, амният, рушди иқтисодӣ, сиёсати хориҷӣ ва ҳамгироии минтақавиро нишон додааст.

- заминаҳои назариявии манфиатҳои миллӣ ва хусусияти бисёрсатҳии онҳо ҷамъбаст шудаанд;
- муносибати мутақобилаи миллат, давлати миллӣ ва манфиатҳои миллӣ аз дидгоҳи таърихӣ сиёсӣ асоснок гардидааст;
- ҷойгоҳи давлати миллӣ дар низоми ҷаҳонишавӣ ва шароити бисёрқутбӣ муайян карда шудааст;
- самтҳои асосии манфиатҳои миллии Тоҷикистон ва таҳдидҳои муосир ба онҳо мушаххас гардидаанд;
- манфиатҳои умумиминтақавӣ ва хусусиятҳои миллии кишварҳои Осиёи Марказӣ ҷудо карда шудаанд;
- нақши Россия, Чин ва дигар қудратҳо дар ташаккули муҳити геополитикии минтақа таҳлил шудааст;
- сиёсати хориҷии мутавозин ва ҳамкории минтақавӣ ҳамчун механизмҳои асосии мутобиқшавӣ пешниҳод гардидаанд;
- тавсияҳои амалӣ оид ба мониторинги стратегӣ, дипломатияи пешгирӣ, рушди иқтисодӣ таҳлилӣ ва ҳамкории илмӣ таҳия шудаанд.

Аҳаммияти назариявӣ ва амалии диссертатсия. Аҳаммияти назариявии натиҷаҳо дар такмили тасаввурот оид ба манфиатҳои миллӣ ҳамчун низоми динамикӣ ва ҳамгирии афзалиятҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ ифода меёбад. Таҳқиқот барои рушди назарияи давлатдории миллӣ, геополитикаи Осиёи Марказӣ, сиёсати хориҷии давлатҳои хурду миёна ва ҳамгирии минтақавӣ маводи илмӣ пешниҳод менамояд.

Аҳаммияти амалии кор дар имкони истифодаи натиҷаҳо ҳангоми таҳияи стратегияҳои амнияти миллӣ, концепсияҳои сиёсати хориҷӣ, барномаҳои рушди минтақавӣ ва фаъолияти марказҳои таҳлилӣ зоҳир мегардад. Тавсияҳо оид ба ташкили мониторинги муҳити байналмилалӣ, таҳияи нишондиҳандаҳои миллии арзёбии хатарҳо, бознигарии даври стратегияҳо, тайёр намудани кадрҳои дорои тафаккури стратегӣ ва рушди дипломатияи коршиносӣ қобили татбиқ мебошанд.

Сохтор, ҳаҷм ва таҳлили муҳтавои бобҳо. Диссертатсия аз муқаддима, панҷ боб, дуvozдаҳ зербоб, ҳулоса ва тавсияҳо, инчунин рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат буда, ҳаҷми умумии он 355 саҳифаро ташкил медиҳад. Сохтори интиҳобшуда ба мантиқи мавзӯ ва ҳалли вазифаҳои таҳқиқот мувофиқат мекунад.

Муқаддима ва мантиқи таҳқиқот Дар муқаддима мубрамии мавзӯ, дараҷаи коркарди илмӣ масъала, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо ва мавзӯҳои илмӣ, мақсад ва вазифаҳо, объекту предмет, фарзия, заминаҳои назариявӣ методологӣ, наwgонии илмӣ, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳаммияти назариявӣ амалӣ, саҳми шахсии доwtалаб ва сохтори диссертатсия ба таври пайдарпай ифода ёфтаанд. Мақсади асосӣ таҳлили манфиатҳои миллии кишварҳои Осиёи Марказӣ ва арзёбии стратегияҳои мутобиқсозии онҳо ба муҳити геополитикии тағйирёбанда муайян шудааст. Барои расидан ба ин мақсад дуvozдаҳ вазифаи ба ҳам алоқаманд guзошта шудааст, ки аз таҳлили мафҳумҳои «манфиатҳои миллӣ», «миллат» ва «давлати миллӣ» то муайян намудани

мавқеи кишварҳои минтақа дар низоми бисёрмарказии муносибатҳои байналмилалӣ ва таъмини амнияти минтақавиро фаро мегиранд.

Методологияи пешниҳодшуда аз таҳлили системавӣ ва сохторӣ, муқоисавӣ, функционалӣ, таҳлили муҳтаво, моделсозии сиёсӣ ва усулҳои пешбиниҳои геополитикӣ иборат мебошад. Ин маҷмуи усулҳо ба хусусияти байнисоҳавӣ ва бисёрсатҳии мавзӯ мувофиқ буда, ба муаллиф имкон додааст, ки манфиатҳои миллиро на ҳамчун категорияи собит, балки ҳамчун низоми динамикии афзалиятҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ баррасӣ намояд.

Боби якум

Боби якум - «Ҷанбаҳои назариявӣ ва методологияи таҳқиқи манфиатҳои милли дар давлатҳои Осиёи Марказӣ» - аз ду зербоб иборат буда, дар он заминаҳои назариявии мафҳуми манфиатҳои милли, моҳият, мазмун ва хусусиятҳои он, инчунин муносибати мафҳумҳои миллат ва давлати милли таҳлил шудаанд. Муаллиф равияҳои реализм, неореализм, либерализм, неолиберализм ва конструктивизмро ба ҳам пайваستا, нишон медиҳад, ки манфиатҳои милли ҳам ҷанбаи амниятӣ ва қудратӣ, ҳам ҷанбаи ҳамкорӣ ва вобастагии мутақобила ва ҳам ҷанбаи ҳувиятӣ доранд. Дар натиҷа, манфиатҳои милли ҳамчун маҷмуи арзишҳои бунёдӣ, ниёзҳои ҳаётан муҳим ва афзалиятҳои стратегӣ тавзеҳ дода мешаванд.

Баррасии таърихӣ сиёсӣ нишон медиҳад, ки миллат ва давлат, ҳарчанд дар оғоз падидаҳои нисбатан мустақил буданд, дар марҳалаҳои баъдӣ ба таври мутақобил ҳамдигарро ташаккул додаанд. Ин хулоса барои кишварҳои Осиёи Марказӣ муҳим аст, зеро устувории давлатдорӣ дар минтақа ба сатҳи худшиносии милли, ҳамгироии иҷтимоӣ ва эътимод ба ниҳодҳои давлатӣ вобастагии мустақим дорад.

Боби дуюм

Дар боби дуюм - «Давлатҳои милли ва заминаҳои рушди манфиатҳои геополитикӣ» - ҷойгоҳи давлати милли дар низоми

муносибатҳои муосири байналмилалӣ ва таъсири ҷаҳонишавӣ ба он мавриди таҳлил қарор гирифтааст. Муаллиф ба таври асоснок нишон медиҳад, ки сарфи назар аз афзоиши нақши созмонҳои байналмилалӣ, ширкатҳои фаромиллӣ ва шабакаҳои ғайридавлатӣ, давлат ҳамона субъекти асосии соҳибхӯрии, қонуният ва ҳифзи манфиатҳои умумимиллӣ боқӣ мемонад. Барои кишварҳои дар фазои рақобатноки геополитикӣ қарордошта, заъфи институтҳои давлатӣ метавонад осебпазирии сиёсӣ ва иқтисодиро афзоиш диҳад.

Дар ҳамин боб тамоюлҳои рушди давлати миллӣ, мушкилоти танзими муносибатҳо ва зарурати ҳамоҳангсозии сиёсати дохилию хориҷӣ баррасӣ мешаванд. Арзиши таҳлил дар он аст, ки муаллиф ҳифзи истиқлолро бо қобилияти мутобиқшавии институтҳо, рушди иқтисодӣ, ҳувияти фарҳангӣ ва амнияти иттилоотӣ дар як низоми ягона мебинад.

Боби сеюм

Боби сеюм - «Манфиатҳои миллӣ ва сиёсати хориҷии Тоҷикистон дар равандҳои ҳамгироии минтақавӣ» - дорои аҳамияти махсуси назариявӣ амалӣ мебошад. Дар он стратегияҳои ҳифзи манфиатҳои миллӣ дар низоми нави ҷаҳонӣ, таъсири равандҳои геополитикӣ ба устувории манфиатҳои миллии Тоҷикистон ва роҳҳои муқовимат ба таҳдидҳои муосир таҳлил шудаанд. Муаллиф истиқлоли давлатӣ, ваҳдати миллӣ, суботи сиёсӣ, амнияти сарҳадӣ, рушди иқтисод, истифодаи иқтисодии обию энергетикӣ, дипломатияи мутавозин ва ҳифзи арзишҳои миллиро ҳамчун самтҳои меҳварии манфиатҳои миллии Тоҷикистон муайян менамояд.

Таваҷҷуҳи хос ба тағйирёбии вазъ дар Афғонистон, терроризм, экстремизм, қочоқи маводи муҳаддир, ҷинояткориҳои фаромиллӣ, ҳамлаҳои киберӣ, ҷангҳои иттилоотӣ, тағйирёбии иқлим ва камшавии захираҳои обӣ дода шудааст. Муаллиф ба хулоса меояд, ки амнияти

миллӣ бояд ҳамчун низоми фарогири сиёсӣ, ҳуқуқӣ, иқтисодӣ, иттилоотӣ ва маърифатӣ фаҳмида шавад.

Боби чорум

Боби чорум - «Манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ дар сохтори геополитикии низоми нави ҷаҳонӣ» - ба таҳлили муҳити муосири геополитикӣ ва манфиатҳои кишварҳои минтақа бахшида шудааст. Дар рисола манфиатҳои умумии кишварҳои Осиёи Марказӣ, аз ҷумла ҳифзи соҳибхитӣ, суботи сиёсӣ, рушди иқтисодӣ, амнияти захиравӣ, ҳифзи ҳувияти миллӣ, диверсификатсияи робитаҳои хориҷӣ ва таҳкими ҳамкориҳои минтақавӣ муайян карда шудаанд. Ҳамзамон, муаллиф фарқияти иқтисодии иқтисодӣ, институтсионалӣ, демографӣ ва ҷойгиршавии ҷуғрофии ҳар давлатро ба назар мегирад.

Нуктаи муҳими боб аз он иборат аст, ки ҳамкориҳои минтақавӣ ҳамчун маҳдудкунандаи манфиатҳои миллӣ не, балки ҳамчун воситаи татбиқ ва ҳифзи онҳо арзёбӣ мешавад. Ин равиш ба ташаккули фаҳмиши «амният ва рушди умумиминтақавӣ» мусоидат менамояд.

Боби панҷум

Дар боби панҷум - «Дурнамои ҳамкориҳои Россия, Чин ва дигар давлатҳо дар Осиёи Марказӣ: тавозуни манфиатҳо ва ҳамкориҳо» - хусусияти бисёрқутбии муҳити минтақа таҳлил шудааст. Муаллиф нақши Россияро тавассути робитаҳои таърихӣ, амниятӣ ва ниҳодҳои ҳамгироии пасошуравӣ, нақши Чинро тавассути сармоягузорӣ, инфрасохтор, логистика ва геоиқтисод, инчунин фаъолияти Иёлотҳои Муттаҳида, Иттиҳоди Аврупо, Туркия, Эрон ва дигар акторҳо тавассути дипломатия, неруи нарм ва барномаҳои иқтисодию амниятӣ баррасӣ мекунад.

Муаллиф асоснок менамояд, ки сиёсати яксамта ё вобастагии аз ҳад зиёд ба як маркази қудрат осебпазирии геополитикиро зиёд мекунад. Аз ин рӯ, барои давлатҳои Осиёи Марказӣ сиёсати хориҷии мутавозин, чандсамта ва прагматикӣ, дар баробари тақвияти ҳамкориҳои

дохилиминтақавӣ, ҳамчун стратегияи нисбатан муассир пешниҳод мегардад.

Хулоса ва тавсияҳо

Дар хулоса натиҷаҳои асосии таҳқиқот ҷамъбаст шуда, тавсияҳои амалии дорои самти идоракунии давлатӣ, банақшагирии стратегӣ, сиёсати хориҷӣ, амнияти иттилоотӣ, рушди иқтидори инсонӣ ва ҳамкориҳои илмӣ пешниҳод шудаанд. Аз ҷумла, таъсиси механизмҳои мониторинги доимии муҳити байналмилалӣ, бознигирии даврии санадҳои стратегӣ, таҳияи нишондиҳандаҳои миллии арзёбии хатарҳо, густариши дипломатияи пешгирӣ ва коршиносӣ, тақвияти робитаи муассисаҳои илмӣ бо мақомоти давлатӣ ва рушди шабакаи марказҳои таҳлили Осиеи Марказӣ тавсия дода мешавад. Ин пешниҳодҳо дорои иқтидори амалӣ буда, метавонанд дар такмили сиёсати давлатӣ истифода шаванд.

Саҳми шахсии довталаб. Саҳми шахсии Бедилзода Ҳусайн Кабут дар таҳияи концепсияи таҳқиқот, масъалагузорӣ, интихоби методҳо, ҷамъоварӣ ва коркарди сарчашмаҳо, муқоисаи мавқеи кишварҳои минтақа, таҳлили сиёсати қудратҳои беруна ва таҳияи хулосаю тавсияҳо ифода меёбад. Муаллиф мавқеи илмии мустақил дошта, дар масъалаҳои баҳсталаб хулосаҳои худро пешниҳод менамояд.

Натиҷаҳои таҳқиқот аз ҷониби довталаб дар мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳои конференсионӣ пешниҳод шудаанд. Робитаи мантиқии байни матни диссертатсия, автореферат ва интишорот саҳми мустақили муаллифро тасдиқ менамояд.

Наشري натиҷаҳои таҳқиқот ва мутобиқати автореферат. Аз рӯйи мавзӯи диссертатсия 16 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 12 мақолаи дигар дар нашрияҳо ва маводи конференсияҳои донишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ба чоп

расидаанд. Интишорот муҳтавои асосии бобҳои диссертатсияро инъикос мекунанд.

Автореферат сохтор, мақсад ва вазифаҳо, объекту предмет, методология, навигоӣ, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ амалӣ ва натиҷаҳои асосиро дуруст ифода менамояд. Мазмунӣ автореферат ба диссертатсия мувофиқ мебошад.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талабот. Диссертатсия ва автореферат бо риояи талаботи асосии Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ва дигар маводи илмӣ, ки бо қарори Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 декабри соли 2024, №493 тасдиқ шудааст, таҳия гардидаанд. Сохтор, дастгоҳи илмӣ, истинодҳо, рӯйхати адабиёт ва пешниҳоди натиҷаҳо дар маҷмӯъ ба талаботи кори докторӣ мувофиқат мекунанд.

Мутобиқати тахассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ. Бедилзода Ҳусайн Кабут соли 2007 диссертатсияи номзадӣ худро дар мавзӯи «Развитие национальных отношений в условиях демократизации общества (опыт Таджикистана)» аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 ҳимоя намудааст. Самти таҳқиқоти қаблӣ бо масъалаҳои миллат, муносибатҳои миллӣ ва давлатдорӣ пайваст буда, барои анҷом додани таҳқиқоти докторӣ заминаи касбӣ фароҳам овардааст.

Интишороти довталаб, сатҳи таҳлили назариявӣ, қобилияти ҷамъбасти маводи васеъ ва пешниҳоди тавсияҳои сиёсӣ нишон медиҳанд, ки тахассуси илмӣ ӯ ба дараҷаи дарёфтшавандаи доктори илмҳои сиёсӣ мувофиқат менамояд.

Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия. Дар баробари дастовардҳои назаррас, баъзе нуктаҳо ба такмил ва шарҳи иловагӣ ниёз доранд:

1. Номи диссертатсия ҳамаи давлатҳои Осиёи Марказиро фаро мегирад, аммо таҳлили кишварӣ дар матн нобаробар аст. Тоҷикистон ба

таври муфассал баррасӣ шудааст, дар ҳоле ки Қазоқистон, Қирғизистон, Ўзбекистон ва Туркманистон бештар дар доираи ҷамъбастиҳои умумӣ зикр мешаванд. Мувофиқи мақсад мебуд, ки барои ҳар панҷ давлат фасли муқоисавӣ ё ҷадвали ягонаи манфиатҳо, таҳдидҳо ва стратегияҳои мутобиқшавӣ таҳия гардад.

2. Мафҳуми марказии «стратегияҳои мутобиқсозӣ» ба таври пароканда дар бобҳо шарҳ дода шудааст, аммо таснифоти ҷамъбастиҳои муаллифӣ ва меъёрҳои фарқгузориҳои стратегияҳо пурра пешниҳод нашудаанд. Сохтани модели концептуалӣ бо унсурҳо, марҳалаҳо ва нишондиҳандаҳои арзёбӣ навгониҳои корро равшантар мекард.

3. Дар методология истифодаи коркарди маълумоти омӯрӣ ва моделсозии сценариявӣ қайд шудааст, вале натиҷаҳои онҳо дар шакли ҷадвалҳо, диаграммаҳо, индексҳо ё сценарияҳои муқоисавӣ маҳдуданд. Нишон додани тартиби дақиқи татбиқи ин усулҳо эътимоднокии эмпирӣ натиҷаҳоро меафзуд.

4. Боби панҷум масъалаи «Россия, Чин ва дигар давлатҳо»-ро фаро мегирад, аммо гурӯҳи «дигар давлатҳо» хеле васеъ аст ва нақши ИМА, Иттиҳоди Аврупо, Туркия, Эрон ва дигар акторҳо дар сатҳи баробар таҳлил нашудааст. Таҳлили алоҳидаи абзорҳои геоиқтисодӣ, амниятӣ, дипломатӣ ва иттилоотӣ онҳо ба мукаммалии боб мусоидат мекард.

5. Тавсияҳои амалӣ дорои аҳамияти баланд мебошанд, вале барои баъзе аз онҳо ниҳоди масъул, марҳалаи татбиқ, муҳлат ва нишондиҳандаи натиҷа муайян нашудааст. Ба шакли нақшаи амал ё матритса пешниҳод намудани тавсияҳо истифодаи амалии онҳоро осонтар мекард.

6. Дар матн баъзе такрорҳои мазмунӣ, нобаробарии истилоҳот ва ҳатогиҳои техникӣ ба назар мерасанд. Пеш аз нашри монографӣ таҳрири комплекси забонӣ, услубӣ ва библиографӣ зарур аст.

Эродҳои пешниҳодшуда хусусияти тавсиявӣ дошта, ба арзиши илмӣ, навгонии асосӣ ва натиҷаҳои диссертатсия таъсири манфии ҷиддӣ намерасонанд. Онҳо метавонанд барои такмили минбаъдаи таҳқиқ ва омода намудани монография ба назар гирифта шаванд.

Хулосаи умумии муассисаи пешбар. Диссертатсияи Бедилзода Ҳусайн Кабут дар мавзӯи «Манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва стратегияҳои мутобиқсозӣ ба муҳити геополитикии минтақа» таҳқиқоти илмӣ мустақилона ва анҷомёфта буда, дар он масъалаи муҳими манфиатҳои миллии давлатҳои Осиёи Марказӣ ва мутобиқшавии онҳо ба муҳити геополитикии тағйирёбанда дар сатҳи докторӣ баррасӣ шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқот дорои навгонии илмӣ, аҳаммияти назариявӣ ва арзиши амалӣ мебошанд. Мақсад ва вазифаҳои гузошташуда асосан ҳал гардида, хулосаҳо ва тавсияҳо аз муҳтавои диссертатсия бармеоянд. Автореферат ва интишороти муаллиф натиҷаҳои асосиро инъикос менамоянд.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 32 ва 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295) тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он Бедилзода Ҳусайн Кабут сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 5.6.4. Проблемаҳои сиёсии муносибатҳои байналмилалӣ, инкишофи глобалӣ ва минтақавӣ мебошад.

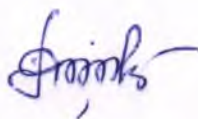
Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 (бо тағйиру иловаҳо бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, №295) тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

Такризи мазкур дар чаласаи кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналмилалӣи МДТ «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» аз 12 августи соли 2026, суратмаҷлиси №12 муҳокима ва тасдиқ карда шудааст.

Дар чаласа 21 нафар иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» - 21 нафар, «муқобил» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси чаласа:

мудири кафедраи сиёсатшиносӣ
ва муносибатҳои байналмилалӣ
доктори илмҳои сиёсӣ, профессор

Саидов А.С.

Эксперт:

Қурбонов Давлатбек Мирзоевич,
номзади илмҳои сиёсӣ, саромӯзгори
кафедраи сиёсатшиносӣ ва
муносибатҳои байналмилалӣ

Қурбонов Д.М.

Котиби чаласа:

номзади илмҳои сиёсӣ, саромӯзгори
кафедраи сиёсатшиносӣ
ва муносибатҳои байналмилалӣ

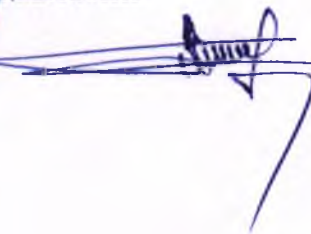
Раҷабализода С.Р.

Имзоҳои А.С. Саидов, С.Р. Раҷабализода ва Д.М. Қурбоновро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»

« 15 » 08 соли 2026

Исоқзода М.М.

Суроғай муассиса:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67.

Телефон: (+992 32) 222-48-63

Почтаи электронӣ: bgu-1978@mail.ru

Сомона: <http://btsu.tj>